

# PATIËNTEN INFORMATIE

## Pedagogische zorg

Voor, tijdens en na een  
ziekenhuisopname



**MAASSTAD  
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis



Met deze folder wil het team medisch pedagogische zorg, van de afdeling Kindergeneeskunde van het Maasstad Ziekenhuis, een aantal tips en adviezen geven die u voor, tijdens en na de opname kan toepassen. Verder vindt u in deze folder informatie wat een ziekenhuisopname voor uw kind kan betekenen.



## Vorbereiding op een ziekenhuisopname

Deze informatie is van toepassing als het gaat om geplande ziekenhuisopnames.

Wij adviseren u om kinderen altijd goed voor te bereiden op een ziekenhuisopname. Hierdoor weet een kind beter wat hij/zij kan verwachten en ervaart een kind minder angst en stress. Wees hierin eerlijk over mogelijk indrukwekkende momenten tijdens de opname. Een goede voorbereiding geeft uw kind een gevoel van vertrouwen en is een goede manier van angst- en stressreductie.

Voor de voorbereiding kunt u gebruik maken van een aantal hulpmiddelen:

- Bekijk samen met uw kind de kinderwebsite Maasenik ([www.maasenik.nl](http://www.maasenik.nl)) met verschillende foto's en filmpjes met uitleg.
- Lees samen met uw kind een boek. Er zijn verschillende boekjes (zie boekenlijst verderop in de folder) beschikbaar over het ziekenhuis.

Bij een opname die niet gepland is, kunt u terecht bij team medisch pedagogische zorg voor voorbereiding en begeleiding tijdens de opname.

## Tijdens een ziekenhuisopname

Hieronder vindt u een aantal tips voor als uw kind is opgenomen in het ziekenhuis.

### **Rustige positieve houding**

Kinderen zijn gevoelig voor de stemming van hun ouders/verzorgers. Door rustig tegen uw kind te praten en niet in de buurt van uw kind te praten over uw eigen angsten of zorgen kunt u bijdragen aan het reduceren van angst en stress bij uw kind. Daarnaast helpt het om uw kind positief te benaderen en te complimenteren.

Door deze houding ook in te zetten bij de voorbereiding voor onderzoeken, operaties, handelingen en behandelingen (rustig uitleggen wat er gaat gebeuren en waarom, zonder nadruk op spanning en stress te leggen), helpt dit uw kind om meer vertrouwen te krijgen en weet uw kind wat er gaat gebeuren.

### **Afleiden**

Door de aandacht van uw kind naar iets leuks of bijvoorbeeld iets positiefs te sturen, heeft uw kind minder aandacht voor de omgeving en zal uw kind minder angst of stress ervaren. U kunt bijvoorbeeld over de vakantie praten of samen een filmpje kijken.

### **Aanwezigheid**

Tijdens een ziekenhuisopname is het belangrijk dat u of een bekende van het kind zoveel mogelijk aanwezig is. Wees niet bang dat u uw kind verwent, geef hem/haar extra aandacht op momenten waarop u dat nodig vindt. Houd wel uw eigen opvoedingsregels aan. Ook in het ziekenhuis gaat de opvoeding zoveel mogelijk door. Dat is ook een stukje houvast voor uw kind, dan zijn er bepaalde zaken nog steeds voorspelbaar.

### **Ritme**

Het is belangrijk om ook tijdens de opname zoveel mogelijk het ritme van thuis aan te houden. Er vinden al zoveel gebeurtenissen plaats die anders zijn dan anders, dat het ritme van thuis houvast kan bieden.

### **Pedagogische zorg**

Tijdens een ziekenhuisopname kunt u terecht bij de medisch pedagogische zorg voor (verdere tips en adviezen over) voorbereiding en begeleiding tijdens een opname.

## **Na een ziekenhuisopname**

Na een ziekenhuisopname kan het zijn dat uw kind ander gedrag laat zien dan u gewend bent. Hieronder vindt u een aantal adviezen die u thuis kan toepassen.

### **Neem de tijd**

Neem na de opname met het hele gezin de tijd om te verwerken wat er gebeurd is. Iedereen reageert op zijn/haar eigen manier en ongewone reacties of - gedrag verdwijnt meestal vanzelf. Ook broertjes en zusjes kunnen tijdelijk ander gedrag laten zien door de ziekenhuisopname, omdat de aandacht van ouders tijdelijk meer naar de patiënt gaat en het ritme van thuis door de opname verstoord wordt.

### **Verwerking**

Ieder kind verwerkt een opname op een andere manier. Stimuleer uw kind om te praten, maar dwing niet. Sommige kinderen verwerken een opname door spel. U kunt uw kind bijvoorbeeld laten spelen met een dokterssetje of een kleurplaat met thema ziekenhuis. Schrijven en/ of tekenen is voor kinderen ook een goede manier om te verwerken. Tijdens de opname foto's maken is ook handig, zodat u die later thuis nog met het kind terug kunt kijken en het er samen over kunt hebben.

Met bepaalde materialen kunnen kinderen hun boosheid / frustratie en agressie afreageren. Buiten in een speeltuin (als dat mogelijk is) laten afreageren wil ook wel eens helpen.

Alle voorwerpen die gebruikt worden tijdens de opname van uw kind, zoals bijvoorbeeld een infuus, kunt u fotograferen en dat thuis gebruiken om het met uw kind over de opname te hebben. Uw kind zou ook een spreekbeurt op school kunnen houden om op die manier zijn of haar verhaal een plekje te kunnen geven.

### **Ritme**

Niet alleen tijdens, maar ook na de opname adviseren wij het gebruikelijke ritme van voor de opname weer te volgen. Dit zorgt voor rust en regelmaat en dit heeft een positief effect op de verwerking van een ziekenhuisopname.

### **Grenzen stellen**

Na een opname kan het lastig zijn om duidelijke grenzen te stellen, doordat er in het ziekenhuis soms andere regels gelden. Duidelijke regels en structuur geven uw kind houvast en een gevoel van rust en veiligheid. Zodra het normale leven weer opgepakt wordt, moeten de regels en structuur ook weer hetzelfde zijn als thuis, omdat ook school weer gaat starten en de bedtijden dan ook weer anders zijn.

### **Weer thuis**

Pak na de opname het normale leven zo goed mogelijk weer op. Even 1 tot 2 dagen wennen aan het weer thuis zijn en dan weer terug naar de orde van de dag. De regelmaat en routine geeft houvast en veiligheid, en vertrouwen dat alles weer 'normaal' is.

Ook voor ouders is het belangrijk om goed voor zichzelf te zorgen om alles te verwerken en te bouwen aan het vertrouwen in de gezondheid van uw kind.

## Mogelijke reacties na een ziekenhuisopname

Een ziekenhuis opname kan indrukwekkend zijn voor kind en ouders. De volgende reacties of tijdelijke gedragsveranderingen zien wij met regelmatig na een opname.

- Nachtelijke onrust; dromen over het ziekenhuis, niet alleen willen slapen, etc.
- Tijdelijke terugval in ontwikkeling
- Opstandig gedrag
- Verlatingsangst
- Aanhankelijk gedrag
- Praten over of verwijzen naar de opname
- Veranderd eetgedrag

Deze reacties zijn meestal tijdelijk en verdwijnen langzaam als het kind weer in zijn eigen ritme komt.

## Eventuele pedagogische ondersteuning na de opname

Als u merkt dat uw kind blijvend last heeft van de opname door bijvoorbeeld veranderd gedrag, dan is het mogelijk een afspraak te maken op het pedagogisch spreekuur via de behandelend arts of verpleegkundig specialist bij het team medisch pedagogische zorg.

## Boeken over het ziekenhuis in het algemeen

### Willewete - Naar het ziekenhuis

Auteur: Netty van Kaathoven

Dit boek geeft op een duidelijke manier alle verschillende dingen weer die je in een ziekenhuis kunt tegenkomen. Het is goed als voorbereiding op een opname van een kind of om uitleg te geven als iemand anders in het ziekenhuis ligt. Ook voor de algemene kennis over een ziekenhuis is het zeer geschikt. **Vanaf 4 jaar**

### Een kijkje in het ziekenhuis

Auteur: Sandra C. Hessels

Max gaat voor het eerst naar het ziekenhuis. Ga met Max mee naar de kinderarts, de oogarts en de KNO-arts en naar de gipskamer en ontdek de wereld van het ziekenhuis. Met kartonnen zaklamp en vrolijke illustraties voor interactief (voor)lezen en kijken. **Vanaf 4 jaar**

### Karel in het ziekenhuis

Auteur: Liesbeth Slegers

Ik ben Karel. Ik ben op mijn hoofd gevallen. Mama pakt me op en geeft me een kus. Samen rijden we naar het ziekenhuis. Hoe zou het daar zijn?

**Vanaf 2 jaar**

### Dokter waar ben je?

Auteur: Ingela P. Arrhenius

Dit deel in de 'Waar ben je?'-serie gaat over de zorg. Leer alles over wie je verzorgt in het ziekenhuis, zoals dokters en verplegers. Ze zitten verstopt achter elk vilten flapje in het stevige kartonboek. Als verrassing zit er op de laatste pagina een spiegeltje. **Vanaf 3 jaar**

### De dokter is kwijt verhalen uit het ziekenhuis

Auteur: Bianca Antonissen-Oldenbeuving

De dokter is kwijt' is het eerste deel uit de tweedelige serie 'Verhalen uit het ziekenhuis'. Het eerste verhaal gaat over Kleine Vos die graag wil dat zijn zere poot beter wordt, maar hij wil NIET naar het ziekenhuis... Het tweede verhaal gaat over Imke die wil dat haar opa wordt geopereerd, maar vlak voor de operatie is ineens de dokter ZOEK. De verhalen zijn grappig, spannend, ontroerend en verrassend!

**Voor kinderen van 4 tot 8 jaar**

### Paniek om een pinda

Auteur: Rene Hoogschagen en Christel Koperberg

'Paniek om een pinda' is het tweede boek in de serie 'Verhalen uit het ziekenhuis'. In het eerste verhaal helpt Peter een handje mee in de pindakraam van zijn ouders. Maar dan krijgt hij een ACUTE PINDA-ALLERGIE... In het tweede verhaal neemt Ozette stiekem een dier mee voor Jens, die in het ziekenhuis ligt. Als dat dier maar niet ONTSNAPT! De verhalen zijn grappig, spannend, ontroerend en verrassend! **Voor kinderen van 8 tot 12 jaar**

## Boeken over ziekenhuis/operatie

### *Milan in het ziekenhuis*

Auteur: Irene Kalsbeek Dit informatieve prentenboek laat kinderen vanaf vier jaar op een duidelijke manier zien wat er allemaal in een ziekenhuis gebeurt als je opgenomen moet worden, allerlei onderzoeken krijgt en geopereerd moet worden. Met achterin spelletjes als extraatje. **Vanaf 4 jaar**

### Kaat in het ziekenhuis

Auteur: Moekaars, S.

Kaat heeft erge buikpijn en gaat met haar papa naar de spoedafdeling van het ziekenhuis. Daar wordt ze helemaal onderzocht. Een echo van haar buik maakt duidelijk dat Kaat een blindedarmonsteking heeft. Ze moet geopereerd worden. Terwijl ze in het ziekenhuis is, houdt Kaat een dagboek bij. **Vanaf 6 jaar**

### Bobbi naar het ziekenhuis

Auteur: Monica Maas

Naar het ziekenhuis gaan is best spannend en een operatie al helemaal! Bobbi heeft last van zijn keel en zijn oor, en hij moet geopereerd worden. In dit boek laat Bobbi aan de lezers zien hoe alles in zijn werk gaat. Een fijne voorbereiding voor als je kindje naar de dokter of het ziekenhuis



moet. Bobbi hoest, hij kan niet slapen en zijn oortje doet steeds pijn. Mama zegt: 'Om halfnegen, moeten we bij de dokter zijn.' **Vanaf 3 jaar**

### **Een operatie voor Fientje**

Auteur: Anne-Geer Fledderus

Fientje heeft pijn in haar buik. Om haar weer beter te maken is een operatie nodig en dat vindt Fien best spannend! Wat gaat er allemaal gebeuren? Gelukkig zijn de dokters en de verpleegkundigen erg lief. Ook mag Fientje haar knuffelbeer meenemen. Waar zit de pijn bij jou? En neem jij ook je knuffel mee? In Een operatie voor Fientje laat Fien stap voor stap zien wat er allemaal bij een operatie komt kijken. Een duidelijk en eenvoudig verhaal op rijm, dat mede door de heldere illustraties dicht bij de belevingswereld van peuters en kleuters staat.

**Vanaf 3 jaar**

### **Nijntje - Nijntje in het ziekenhuis**

Auteur: Dick Bruna

Nijntje gaat naar het ziekenhuis omdat ze een zere keel heeft. Aanvankelijk is ze een beetje bang maar de vriendelijke zuster zorgt voor haar en de ouders van Nijntje brengen een zusterpop voor haar mee.

**Vanaf 2 jaar**

Boeken over het ziekenhuis zijn ook te leen in de bibliotheek (gratis lidmaatschap voor kinderen t/m 18 jaar).

**TIP!** Op [www.youtube.com](http://www.youtube.com) kunt u ook digitale prentenboeken bekijken met het thema ziekenhuis of ziek zijn.







De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،  
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه  
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis  
Maasstadweg 21  
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: [www.maasstadziekenhuis.nl](http://www.maasstadziekenhuis.nl) / [www.maasnik.nl](http://www.maasnik.nl) (kinderwebsite)

I: [www.maasstadziekenhuis.nl/mijn](http://www.maasstadziekenhuis.nl/mijn) (patiëntenportaal)

